

مباحث نظری در کتابداری و اطلاع‌رسانی

(۳۹ مقاله بیان دیدگاه)

تألیف:

دکتر حسن اشرفی ریزی

استاد گروه کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

با همکاری گروهی از نویسندگان

سرپرست و ویراستار:

دکتر حسن اشرفی ریزی

سرشناسه	: نام خانوادگی، اشرفی ریزی نام، حسن ۱۳۵۷-
عنوان و نام پدیدآور	: مباحث نظری در کتابداری و اطلاع‌رسانی (۳۹ مقاله بیان دیدگاه) / تألیف حسن اشرفی ریزی، با همکاری گروهی از نویسندگان؛ سرپرست و ویراستار حسن اشرفی ریزی.
مشخصات نشر	: تهران: چاپار: اساطیر پارسی، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۴۸ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۶-۲۰۴-۷
وضعیت فهرست‌نویسی: فیا.	
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: کتابداری -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
	Library science -- Addresses, essays, lectures
موضوع	: اطلاع‌رسانی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
	Information science -- Addresses, essays, lectures
رده‌بندی کنگره	: Z۶۶۵
رده‌بندی دیویی	: ۰۲۰
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۶۶۹۸۵۰

تهران: ۸۸۱۹۹۶۸۰ - ۰۹۱۲۱۹۶۰۲۱۴

عنوان کتاب: مباحث نظری در کتابداری و اطلاع‌رسانی (۳۹ مقاله بیان دیدگاه)

نام نویسنده: دکتر حسن اشرفی ریزی

چاپ اول: ۱۴۰۰ شمارگان: ۱۰۰۰

صفحه‌آرایی: نسرين حاجی علی

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۶-۲۰۴-۷ ISBN 978-600-276-204-7

قیمت: ۶۳۰۰۰ تومان

حق هرگونه چاپ و انتشار محفوظ است.

آدرس: تهران، خیابان ولیعصر، بالاتر از زرتشت، کوچه نوربخش، پلاک ۴۰

فهرست مطالب

مقدمه	۹
چرخه زیست پدیدآوری آثار علمی (جستی و چگونگی)	۱۵
از عالمان واقعی تا عالمان	۲۳
زیست جهان تولید ایده تا عمل در نظام آموزشی ایران: فرصت سازی یا فرصت سوزی	۳۷
سندرم وانمودگرایی در بین متخصصان کتابداری و اطلاع رسانی	۴۳
فرایند تکامل حرفه های دانشگاهی با محوریت کتابداری و اطلاع رسانی	۵۳
گونه شناسی بی تفاوتی اطلاعاتی در جامعه: آفت پیشرفت همه جانبه	۶۳
ارتقاء فرهنگ مطالعه در جامعه بر اساس نظریه اثر پروانه ای	۷۳
گونه شناسی انسان ها در مواجهه با پدیده ها از منظر شناخت و کاربرد اطلاعات	۷۹
حاکمیت اطلاعات در توسعه جامعه: ضرورت یا گریز از آن؟	۸۵
برخی مردم از سر بیکاری اهل مطالعه می شوند	۸۹
ایسکمی اطلاعات سلامت در بین عموم مردم	۹۳
گسترش تولید و اشتراک ویدئوهای مرتبط با خشونت علیه کودکان در رسانه های اجتماعی در پاندمی کوید ۱۹	۹۷
چهل خودخواسته: آسیبی جبران ناپذیر برای جامعه	۱۰۱
کتابداران و اطلاع رسانان پزشکی در شرایط بحران در جامعه چه باید بکنند؟	۱۰۵
تبیین مفهوم نادانی بر اساس نظریه اثر دانینگ و گراگر	۱۰۹
کرختی اطلاعات در بین عموم مردم با محوریت پاندمی کوید ۱۹	۱۱۵
گونه شناسی اطلاعات در بحران کووید ۱۹ در بین کودکان: بیان دیدگاه	۱۲۳
مهاجران علم سنجی: مفهومی نو برای مدیران و پژوهشگران سلامت: بیان دیدگاه	۱۲۷
گونه شناسی اطلاعات در بحران ویروس کرونا: بیان دیدگاه	۱۳۳
پیشنهاد طراحی سامانه روزآمد سازی اطلاعات بالینی متخصصان بالینی مرتبط با کرونا ویروس: بیان دیدگاه	۱۳۹

مقدمه

مبانی فلسفی رشته

علم اطلاعات و دانش‌شناسی و علم کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی یا به تعبیر دقیق‌تر سلامت به عنوان رشته‌هایی مادر در طول تاریخ فراز و نشیب‌های فراوانی را در جهان و ایران به خود دیده‌اند؛ ولی هنوز پابرجا بوده و به حیات علمی خود ادامه می‌دهند. از نظر علمی و اصطلاحی، کتابداری و اطلاع‌رسانی (به مفهوم عام)، علمی است که به شناسایی، گردآوری، سازماندهی و اشاعه اطلاعات در بین کاربران/مراجعان می‌پردازد. همچنین علمی تجربی، کاربردی، اجتماعی و فرهنگی است. در ادامه دلایل و منطقی آنها به طور خلاصه ذکر می‌شود:

الف. کتابداری و اطلاع‌رسانی به عنوان رشته‌ای تجربی: کتابداری و اطلاع‌رسانی از این جهت تجربی است که در راستای تحقق اهداف و رسالت حرفه‌ای نیازمند استفاده از روش‌شناسی و رویکردهای علمی و نوین است.

ب. کتابداری و اطلاع‌رسانی به عنوان رشته‌ای اجتماعی: جنبه اجتماعی آن به این دلیل است که داشته‌های علمی انسان در زمان گذشته و حال را شناسایی، گردآوری، سازماندهی و به بهترین روش در اختیار عموم مردم یا متخصصان قرار می‌دهد. در ضمن مخاطب اصلی همه برنامه‌ها، اهداف و رسالت این رشته، انسان و به طور کلی اجتماع است. در واقع بدون وجود مخاطب در مثلث «کتابدار، منبع اطلاعاتی و مخاطب»، تلاش‌ها در هر سطح بی‌معنا و اتلاف منابع است. در عین حال فضای کاری کتابداران و اطلاع‌رسانان، فضای کنش و واکنش و تعاملات انسانی است و در راستای افزایش استفاده‌کنندگان از اطلاعات، آنها باید از مهارت‌های ارتباطی بالایی برخوردار باشند و تسلط کافی بر رسانه‌های ارتباطی روزآمد نیز داشته باشند. بنابراین از این لحاظ کتابداری و اطلاع‌رسانی، رشته‌ای اجتماعی و زیرشاخه علوم اجتماعی است.